

Тақырыбы: «Зорлық- зомбылыққа жол жоқ»

Мақсаты: а) Адам құқықтарын сақтау, өз құқықтары мен міндеттерін жүзеге асыруға дайындық қабілеттілігін қалыптастыру.

ә) Оқушыларға адам құқығы, бала құқығы, құқықты алаң, оқушының құқығы мен

міндеті ұғымдарын меңгерту, проблемалық жағдаяттарды құқықтық тәсілмен шешуге үйрету.

б) Оқушыларға өз құқықтары мен еркіндіктерін шектеп ұстау міндеттілігі туралы,

құқықтық нормативтік актілерді орындай, құрметтей білуге үйрету, адамгершілікке,

елжандылыққа, құқықтық сауаттылыққа тәрбиелеу.

Көрнекілігі: Ата Заң, тәртіп туралы нақыл сөздер, Қазақстан

Республикасындағы баланың құқықтары туралы Заңы, интерактивті тақта.

Сабақтың түрі: құқықтық сауаттандыру

Сабақтың барысы

I. Ұйымдастыру кезеңі

II. Кіріспе

Мұғалімнің Заң туралы кіріспе сөзі

III. Негізгі бөлім

Тренинг «қол соғыңыздар, егер ...» ойыны

«Бала құқығы туралы халықаралық конвенция»

Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы Заңы

Заң сөздікшесі

Балаларды қорғауға арналған халықаралық күндер

«Әрекет-қабілеттілік пирамидасы»

«Өз құқығыңды біл!». Баланың құқықтары мен міндеттері

«Менің құқығым» тренинг

«Ой жалғау»

«Кім тапқыр?»

Тренинг «Ассоциация»

IV. Қорытынды

Ата Заң- қорғанымыз. «Азамат жолы-ар жолы» демекші, ешкімнің ала жібін аттамай, өз құқымызды да, өзгенің құқығың да бұзбай тәуелсіз елдің арқа сүйер айбынды, ақылды ұл-қызы болып өсейік.

«Еліміздің ертеңгі тағдыры сіздермен байланысты» деген еді Елбасымыз Нұрсұлтан Назарбаев. Ендеше сабағымыздың соңынды сендерге мынадай үндеу тастағым келеді.

Үндеу

Жас жеткіншек! Сен өзінді құрметтеуге тиіссің. Бойындағы бар қабілетінді тек жақсылыққа бағыттай біл. Зиянды әдеттерден, ішімдіктен, шылымнан, есірткіден аулақ бол.

Ар-намысыңды биік ұста. Өз тағдырың-өз қолыңда. Өзіңе сен. Өзіне сенімді

адам ғана өзгелердің теріс әсеріне бағындай өзін сақтай алады.

Тәртіпті бол, өз құқығыңды дұрыс пайдалан. Сен ел үшін керексің, өйткені сен- тәуелсіз еліміздің болашағысың.

Әнұран орындалады. (сынып ұжымы)

Конституция- елдің барлық ережелері жинақталған мемлекеттің негізгі құжаты. Сондықтан да біз оны Ата Заң деп құрметтейміз. Әрбір адам өзінің де, өзге елдің заңына бағынуға міндетті. Әр мемлекеттің өзіне тән заңы бар. Олой болмағанда дүние астаң-кестені шығып, небір жан түршігерлік нәрселер болар еді. Осы Конвенция негізінде 2002 жылы тамызда Қазақстанда «Бала құқығы туралы» Заң қабылданды. Бұл Заң 10 тарау, 53 баптан тұрады. 2002 жылы 2-қыркүйекте Қазақстан «Бала құқығы туралы конвенцияға» қол қояды, сөйтіп қазақстанның «Бала құқығы туралы заңы» енгізілген.

Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы

Қазақстан Республикасының 2002 жылы 8 тамызда № 345 Заңы

10 тарау, 53 баптан тұрады.

1 тарау. Жалпы ережелер

2 тарау. Балалар мүддесін көздейтін мемлекеттік саясат

3 тарау. Баланың негізгі құқықтары мен міндеттері

4 тарау. Бала және отбасы

5 тарау. Ата-анасының қамқорлығынсыз қалған баланың құқықтары

6 тарау. Мүгедек баланың құқықтары

7 тарау. Бала және қоғам

8 тарау. Баланың құқықтарын және заңмен қорғалатын мүдделерін қорғау

9 тарау. Бала жауапкершілігінің және оның мінез-құлқына әсер ету ерекшеліктері

10 тарау. Қорытынды ережелер

«Бала құқығы туралы халықаралық конвенциядан»

— Мемлекет әрбір баланың аман-сау өсіп, жан-жақты дамуын қамтамасыз етеді.

— Бала өмірге келе салысымен тіркеуге алынады және өзіне есім мен азаматтық алуға құқылы.

— Әрбір бала өз отбасында ата-анасымен бірге өмір сүруге құқылы.

— Бала мектепте кінәлі болғанда да оны ешкім ұрып жазалауға, кемсітіп қорлауға құқығы жоқ.

— Бала тынығуға және мәдени демалуға құқылы.

— Әрбір баланың ой-пікір, ар-ождан және дін еркіндігіне құқығы бар.

— Бала өзі қалаған спорт түрімен шұғылдануға құқылы.

— Бала денсаулығын сақтауға, емделуге құқылы.

— Бала өз ойын еркін айтуға құқылы.

Сөздікпен жұмыс.

Балалар адамға қатысты барлық құқықтарға ие, бірақ ересектерге қарағанда өз құқықтарын қорғау мүмкіндіктері аз болғандықтан ерекше құқықтық қорғауды қажет етеді. Қазақстанда балалардың құқығын қорғау үшін арнайы күндер берілген.

1-маусым Балаларды қорғаудың халықаралық күні
20-қараша Балалардың дүниежүзілік күні
10-желтоқсан Адам құқығы күні
10-желтоқсан 1948 жылы Адам құқықтарының жалпыға ортақ Декларациясын БҰҰ қабылдады.
1959 жылы Әлемде бала құқығының халықаралық күнін мерекелеу Декларацияны жариялаудан басталды.
1979 жылы Балалардың халықаралық жылы өтті
20-қараша 1989 жылы БҰҰ-да Бала құқықтары туралы Конвенция қабылданды
28-қазан 1993 жылы Қазақстан Республикасының тұңғыш Конституциясы қабылданды
8-маусым 1995 жылы Қазақстан Бала құқықтары туралы Конвенцияны бекітті.
6-7 жас-Тұрмыстық келісім шааралар, мектепке оқуға баруға
0 жас- Туу, құқық қабілеттілікке ие болу
«Менің құқығым»
(Әрбір бала-орындарынан тұрып бір-бір құқықтан айтады)
Сұрақ: Сен өз құқығың туралы не айтар едің?
Сұрақ: Бала құқығының қандай түрлері таныс?
Сұрақ: Күнделікті өздерің қолданып жүрген құқықтарыңды ата?
Мұғалім: Әрбір адамзат құқықтырын пайдаланып қана қоймай өз міндеттерін де білуі, орындауы керек.
Ал Қазақстан Республикасының азаматтарының міндеттері мыналар:
Заңдарға бағыну
Басқа азаматтардың құқықтарын, бас бостандықтарын, арын құрметтеу.
Мемлекет рәміздерін құрметтеу
Салықты төлеу
Тарихи және мәдени байлықтарды сақтау
Табиғатты және табиғат байлықтарын сақтау
Ата-аналардың балаларына қамқорлық ету міндеттерін орындауы
Орта мектеп білімін алу
Қазақстан Республикасын қорғау
Ал азаматтар өз міндеттерін дұрыс орындамаса, ол құқық бұзушылық болып табылады.
-Балалар, құқық бұзушылық деген қылмыс екен. Ал біздің өз арамызда қылмыс жасау жағдайлары болған жоқ, бірақ тәртіп бұзушылықтың өзі қылмысқа апарып соғары белгілі. Қандай бала тәртіп бұзады? Әрине, тәртіпсіз бала. Ал тәртіпсіз бала деп қандай баланы айтар едіңдер.
/Оқушылар жауаптары тыңдалады/